

## DEBATTMØTE I SKIEN ONSDAG 28. AUGUST 1985

Det er bred enighet i Norge om avgjørende velferdsmål. Vi går inn for bedre aldersomsorg, bedre helsevern, bedre vilkår for barnefamiliene. Det er ikke noe grunnlag for å så tvil om politiske motstanderes motiver og vilje til å styrke den offentlige innsatsen på alle disse områdene. Men det er uenighet om hvilke andre ting vi må si nei til, for å være sikre på at det blir mulig å gjennomføre de reelle forbedringer vi ønsker for de eldste eldre, de syke og barnefamiliene. Og det er sterk uenighet om hvilken økonomisk politikk og hvilken næringspolitikk som må til, for å trygge det økonomiske grunnlaget for velferdssamfunnet, og sikre nok arbeidsplasser.

På den ene siden har vi det borgerlige samarbeidsalternativet. Vår politikk har styrket samfunnsøkonomien:

Vi har fått til mer og bedre utdanning og forskning.

Investeringer, produksjon og sysselsetting går opp.

Prisstigningen går ned.

Skattene går ned.

Reguleringer og inngrep er blitt mindre.

Efter vanskelige år er stigende arbeidsløshet gjort om til synkende arbeidsløshet.

Dette er positive resultater, som har ført til at vi nå har en optimisme og et pågangsmot i norsk arbeidsliv, som lover godt for fremtiden.

Og oppgangen har ført til at vi nå får bedre økonomi i fylker og kommuner, og har klart voksende innsats i aldersomsorg, helsevesen og for andre velferdsgoder. Samtidig kan vi se med glede at store deler av kulturlivet blomstrer som sjelden før.

Det borgerlige alternativet vil føre denne økonomiske og sosiale vekstpolitikken videre, og føre videre utviklingen mot et mer mangfoldig og stimulerende samfunn.

På den andre siden har vi så det sosialistiske alternativet:

Arbeiderpartiet frister med løfter og såkalte garantier om å bevilge tallrike milliarder ekstra til nær sagt alle formål - unntatt forsvaret.

Ap bryr seg ikke lenger om de sterke advarsler det selv ga for noen år siden, om skadevirkningene for oss alle av for sterk stigning i de offentlige utgiftene. Det bryr seg ikke om advarsler fra fremragende fagfolk, som viser at vi kanskje bevilger og låner ut for meget fra

staten allerede. AP vil friste velgerne ut på en vei som i virkeligheten fører ut i en hengemyr, med en ny runde kraftigere prisstigning, kostnadsstigning og dyrtid. Og det vil igjen føre til at flere norske produkter blir for dyre, at tusenvis av norske arbeidsplasser vil bukke under i konkurransen med utlandet, og at industriproduksjonen vil synke igjen, slik den gjorde da Arbeiderpartiet styrte sist.

[ Vi vil så visst ikke underkjenne de gode ønsker, og den vilje til makt, som ligger bak Arbeiderpartiets strøm av løfter og overbud. Men det er vår plikt å si fra om hvor nedstemmende resultater, og hvilke sosiale problemer for de svake som en slik mangel på ansvar alltid har ført til når den er blitt prøvet i praksis, både i Norge og andre land. ]

Det er synd at misforstått snakk om valutareserver og oljemilliarder på havbunnen kan føre til slik uansvarlighet som vi ser i denne valgkampen. Det er dobbelt synd fordi andre har gjort før akkurat de feilene som Arbeiderpartiet vil gjøre nå: Hvorfor ikke lære av erfaringene?

Det første landet i Europa som fikk store inntekter fra petroleumsvirksomhet var Nederland. De falt for fristelsen til å bruke for meget for raskt av sin nyvundne rikdom slik Arbeiderpartiet vil gjøre her. Det er jo penger nok, tenkte de. Resultatet ble dyrtid, sviktende konkurranseevne, og som følge av det, Vest-Europas høyeste arbeidsløshet, 15% i dag. Og så viser det seg, og

det forsterker alvorret, at når et land først er kjørt inn i slike problemer er det uhyre vanskelig og smertefullt å komme ut av stagnasjonen og arbeidsløsheten etterpå.

Hvorfor skal vi gjenta andres feil?

[Arbeiderpartiet kunne jo også undersøke hvorledes det gikk etter at sosialistene lovet store reformer og et enormt antall nye arbeidsplasser i Frankrike. Programmet var forbløffende likt Det norske Arbeiderpartis av 1985. Resultatet ble: dyrtid, stigende arbeidsløshet og nedskjæringer!

Skal vi gjenta andres feil fordi vi har olje? Det blir ikke mindre dyrtid, stagnasjon og arbeidsløshet av overdrevne bevilgninger, selv om man har olje. Oljeinntektene må satses med varsomhet og langsiktighet, hvis de skal bli til trygghet og varig glede i stedet for brukket ryggrad i landets økonomi.

Vi mener at Aps løfter er meget dyrere enn de sier selv. Men la oss ikke bruke for meget tid til strid om det. Arbeiderpartiet mener selv at dets forslag vil øke utgiftene på statsbudsjettet slik at de i 1989 blir 11.5 milliarder kroner høyere enn etter Regjeringens opplegg. Hvor mye penger er dette? Det er mer enn staten får inn i inntektsskatt fra personer og bedrifter tilsammen! Dette gir en anelse om den brutale skattepolitikk som det kan bli nødvendig å føre, dersom man vil prøve å gjennomføre alle løfter og garantier fra Arbeiderpartiet.

Man kan regne med at Aps program vil koste skattyterne 10.000 kroner hver i gjennomsnitt bare i det ene året 1989.

Arbeiderpartiets løfter vil ikke kunne bli oppfylt, men forsøkene på å gjøre det, vil skape en ny og farligere prisstigning enn den forrige inflasjonsbølgen som Ap skapte, med dyrere varer, usikre arbeidsplasser, fler konkurser og et fattigere Norge enn vi ellers kan få. [Men hvor ville vi ha stått idag hvis prisstigningen fra Arbeiderpartiet's siste år skulle ha fått fortsette? Hvor meget dyrere ville ikke alt ha vært da? Hvor ville arbeidslivet ha stått, hvis vi ikke hadde fått ned kostnadsstigningen? Da ville det ha vært håpløst for de fleste bedrifter å hevde seg i konkurransen med utlandet.]

Vår kamp mot inflasjonen har lagt grunnlag for ny vekst for Norge, I dag ser vi de positive resultater av stimulerende skattelettelser for personer og bedrifter, bedre vilkår for frivillig sparing, mer effektiv konkurranse, større handlefrihet. Vi satser på mer og bedre undervisning og forskning. Fremgangen må fortsette. La ikke Ap ødelegge den!

Vi vil fortsette arbeidet for reell vekst, for å skape et bedre grunnlag for større innsats, med særlig vekt på bedre kår for barnefamiliene, større offentlig innsats for de syke, og bedre omsorg <sup>for</sup> de eldre.

Hva er det vi vil for Norge? Vi vil et land som er fritt; et Norge som følger trygghet innad og utad.

Og skal vi utbygge vår felles velferd videre er ingenting viktigere enn en solid økonomi. Vi må hindre at overbud i milliard-klassen - til alle formål, unntatt forsvaret - får undergrave den vekstkraft som nå er kommet tilbake. Vi har fått <sup>en</sup>vekstkraft som alle kan se. La ikke Arbeiderpartiet ødelegge den!

Vi trenger det åpne samfunn - der staten ikke alltid skal gjøre alt, der du kan høre mer enn én radio og ser mer enn ett TV-program, der butikkene er åpne når det er best for kundene, der kvinner og menn kan velge mellom arbeidsplasser, der legene får lov til å helbrede mennesker også i fritiden, der byråkratiets papirflom demmes opp.

Vi vil alle bygge et velferdssamfunn, og et samfunn der menneskene er frie, likeverdige og velstilte: Men det kreves mer: Vi vil også ha et samfunn der menneskene angår hverandre og føler for hverandre. Og dette samfunnet kan bare skapes og sikres i et samspill mellom samfunnsorganer, frie organisasjoner, og innsatsvillige enkeltmennesker, som er preget av byggende og tryggende holdninger til livet og dets forpliktelser, og som tar konsekvenser av at det er større å yte enn å kreve.

Vi har en drøm om en verden der alle mennesker i alle land, er fri for sult og nød og frykt. Det er en drøm om at hele verden skal leve i og med respekt for hvert eneste menneskes rettigheter og verdighet. Og i

Norge er dette en nasjonalt samlende drøm, en fellestanke for alle norske, på tvers av alt som ellers kan skille. Men det er mer enn en drøm, det er et mål! Derfor samles vi i protest mot brudd på menneskerettigheter, mot vold og undertrykkelse, i Afghanistan, i Indo-China, i Mellom-Amerika, i Sør-Afrika.

Men vi må også - for å beskytte alt det vi har oppnådd - fjerne enhver tvil om at Norge søker sin sikkerhet i verden i et tillitsfullt og forpliktende samarbeide med våre venner og partnere i den vestlige allianse i NATO.